

Vnútroorganizačná smernica
o ochrane oznamovateľov protispoločenskej činnosti
a vnútornom systéme vybavovania podnetov v DCHN
v súlade s § 11 ods. 8 zákona č.307/2014 Z.z.

Názov a sídlo organizácie:	Diecézna charita Nitra, Samova 4, 950 50 Nitra
Evidenčné reg.číslo:	70 / 15 /110E
Vypracoval:	Ing. Jana Rumanovská
Schválil:	Ing. Mgr. Juraj Barát štatutárny zástupca DCHN
Dátum vypracovania:	25.6.2015
Dátum účinnosti:	30.6.2015

Obsah :

článok 1	Základné ustanovenia
článok 2	Vymedzenie pojmov
článok 3	Určenie zodpovednej osoby
článok 4	Spôsoby podávania podnetov
článok 5	Preverovanie podnetov a oprávnenia zodpovednej osoby
článok 6	Oznámenie výsledku preverenia podnetu
článok 7	Evidencia podnetov
článok 8	Spracovanie osobných údajov a mlčanlivosť
článok 9	Poskytovanie ochrany oznamovateľovi
článok 10	Záverečné ustanovenia

Použité skratky:

DCHN Diecézna charita Nitra

Článok 1 Základné ustanovenia

(1) Dňa 1. januára 2015 nadobudol účinnosť **zákon č. 307/2014 Z. z.** o niektorých opatreniach súvisiacich s oznamovaním protispoločenskej činnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov (vrátane Zákonníka práce, Zákona o výkone práce vo verejnom záujme, Trestného poriadku a iných predpisov).

(2) Cieľom tohto zákona je motivovať zamestnancov oznamovať protispoločenskú činnosť, o ktorej sa dozvedeli v súvislosti so svojím zamestnaním, pričom sa predpokladá zlepšenie odhaľovania protispoločenskej činnosti a jej páchatel'ov, ako aj zníženie škôd touto činnosťou spôsobených.

(3) Táto smernica sa vydáva na zabezpečenie plnenia povinností Diecéznej charity Nitra (ďalej aj „DCHN“) podľa zákona č. 307/2014 Z. z. (ďalej aj „zákon“). Upravuje povinnosti DCHN ako zamestnávateľa pri prijímaní a vybavovaní podnetov a ochranu zamestnancov DCHN ako oznamovateľov protispoločenskej činnosti pred prípadnými postihmi za oznámenie kriminality alebo i nej protispoločenskej činnosti.

Článok 2 Vymedzenie pojmov

Na účely zákona č. 307/2014 Z. z. a tejto smernice sa rozumie:

(1) **Podnetom** sa rozumie:

a) oznámenie o skutočnostiach, o ktorých sa fyzická osoba dozvedela v súvislosti s výkonom svojho zamestnania, povolania, postavenia alebo funkcie, a ktoré môžu významnou mierou prispieť alebo prispeli k objasneniu **závažnej protispoločenskej činnosti** alebo k zisteniu alebo usvedčeniu jej páchatel'a, pričom toto oznámenie môže byť aj anonymné,

b) neanonymné podanie fyzickej osoby **o inej protispoločenskej činnosti ako závažnej**, o ktorej sa dozvedela v súvislosti s výkonom svojho zamestnania, povolania, postavenia alebo funkcie.

(2) **Oznamovateľom** je iba fyzická osoba, ktorá v dobrej viere urobí oznámenie orgánu príslušnému na prijatie takéhoto oznámenia. Za oznamovateľ'a sa považuje aj jemu blízka osoba, ak je v pracovnoprávnom vzťahu k tomu istému zamestnávateľ'ovi, ako sám oznamovateľ. Podmienky, za ktorých sa poskytuje oznamovateľ'ovi ochrana, od ktorého momentu sa stáva chráneným oznamovateľ'om a kedy táto ochrana zaniká, upravujú ustanovenia §§ 3 až 8 zákona a článok 9 tejto smernice.

(3) **Anonymným** je oznámenie, podanie alebo podnet bez uvedenia mena, priezviska a adresy bytu osoby, ktorá ho podala.

(4) **Závažnou protispoločenskou činnosťou** sa rozumie protiprávne konanie, ktoré je:

a) niektorým z trestných činov poškodzovania finančných záujmov Európskych spoločenstiev (§§ 261 až 263 Tr. zák.),

b) trestným činom machinácie pri verejnom obstarávaní a verejnej dražbe (§§ 266 až 268 Tr. zák.),

c) niektorým z trestných činov verejných činiteľ'ov (§§ 326 až 327a Tr. zák., zneužívanie právomoci verejného činiteľ'a, marenie úlohy verejným činiteľ'om),

d) niektorým z trestných činov korupcie (§§ 328 až 336a Tr. zák., prijímanie úplatku, odplácanie, nepriama korupcia, volebná korupcia),

e) trestným činom, za ktorý Trestný zákon (zák. č. 300/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov, v texte aj skrátene „ Tr. zák.“) ustanovuje trest odňatia slobody s hornou hranicou trestnej sadzby prevyšujúcou 3 roky, alebo

f) správnym deliktom, za ktorý možno uložiť pokutu s hornou hranicou vo výške najmenej 50 000,- EUR.

(5) **Protispoločenskou činnosťou** vo všeobecnom vyjadrení sa rozumie také konanie, ktoré je v rozpore s Trestným zákonom alebo v rozpore s niektorými predpismi dotýkajúcimi sa správnych deliktov (t.j. priestupky a správne delikty disciplinárne a poriadkové na rôznych úsekoch verejnej správy podľa osobitných predpisov).

(6) **Konaním v dobrej viere** sa na účely tohto zákona a smernice rozumie konanie osoby, ktorá vzhľadom na okolnosti, ktoré sú jej známe, a vedomosti, ktoré v tom čase má, je presvedčená o pravdivosti uvádzaných skutočností; v pochybnostiach sa konanie považuje za konanie v dobrej viere, kým sa nepreukáže opak.

Článok 3 **Určenie zodpovednej osoby**

(1) Úlohy DCHN ako zamestnávateľa vyplývajúce zo zákona č. 307/2014 Z. z. bude plniť zodpovedná osoba určená štatutárnym zástupcom DCHN.

(2) Štatutárny zástupca DCHN určil zodpovednú osobu, ktorá bude v jeho priamej podriadenosti takto : **právnik DCHN, Mgr. Mária Šoóšová** (ďalej aj „**zodpovedná osoba**“). V prípade práceneschopnosti, dovolenky alebo ukončenia pracovného pomeru bude touto osobou štatutárny zástupca DCHN, Ing. Mgr. Juraj Barát . Práva a povinnosti zodpovednej osoby vyplývajú v prvom rade zo zákona, z tejto smernice, prípadne aj z dohody so zamestnávateľom a z pracovnej náplne.

(3) Aktuálne určenie zodpovednej osoby bude zverejnené v rámci tejto smernice umiestnenej na webovom sídle DCHN, v časti „Vnútorne predpisy“.

Článok 4 **Spôsoby podávania podnetov**

(1) Podnet v zmysle tejto smernice možno podať nasledovným spôsobom:

a) elektronicky na mailovú adresu: charita.nr@ba.telecom.sk, alebo

b) písomne -poštou na adresu zodpovednej osoby: Mgr. Mária Šoóšová, Diecézna charita Nitra, Samova 4, 95050 Nitra.

(2) V prípade podania podnetu elektronicky na určenú mailovú adresu, sa bude viesť evidencia týchto elektronických podaní, ktorá sa bude uchovávať tri roky od zaznamenania.

(3) V prípade podania podnetu poštou na adresu určenej zodpovednej osoby, musí byť na uzatvorenej obálke poznámka „**Podnet – neotvárať**“. Na obálke oznamovateľ neuvádza svoje identifikačné údaje. Podnet poštou sa bude archivovať 3 roky od doručenia podnetu.

(4) Spôsoby podávania podnetov môže DCHN meniť, pričom aktuálne spôsoby podávania podnetov a aktuálnu adresu vždy zverejní na webovom sídle DCHN - www.charitanitra.sk / vnútorne predpisy. Možnosť podávania podnetov elektronicky v zmysle ods. 1 písm. a) tohto článku bude pre všetkých zamestnancov DCHN prístupná obvyklým a bežne dostupným spôsobom 24 hodín denne.

(5) Podnet je podaný dňom, keď bol oznámený DCHN, a to dňom doručenia elektronického podania, resp. dňom doručenia podnetu poštou.

(6) Z podnetu musí byť zrejmé:

- a) predmet podnetu, t. j. kto a akej protispoločenskej činnosti sa dopustil,
- b) pri neanonymných podnetoch meno, priezvisko a adresa pobytu oznamovateľa.

(7) Ak bude podanie, ktoré je podnetom v zmysle zákona č. 307/2014 Z. z. doručené inej než zodpovednej osobe, je zamestnanec, ktorému bol podnet doručený, povinný postúpiť ho bezodkladne zodpovednej osobe určenej v zmysle tejto smernice.

Článok 5

Preverovanie podnetov a oprávnenia zodpovednej osoby

(1) DCHN je povinná prostredníctvom zodpovednej osoby prijať a za súčinnosti osôb označených v tomto článku preveriť každý podnet do **90 dní** od jeho prijatia. Túto lehotu možno predĺžiť o ďalších 30 dní s tým, že pri neanonymných podnetoch sa dôvod predĺženia oznámi osobe, ktorá podala podnet.

(2) Podnet preveruje v zmysle zákona zodpovedná osoba. V prípade potreby (na návrh zodpovednej osoby) môže podnet preveriť komisia určená štatutárnym zástupcom DCHN (a v prípade podnetu proti štatutárnemu zástupcovi DCHN, komisia určená zástupcom štatutárneho zástupcu DCHN) pri zachovaní právomocí zodpovednej osoby, ktorá bude zároveň predsedom tejto komisie. Podnet preveruje za súčinnosti zodpovedných vedúcich zamestnancov a zamestnancov, ktorých sa podnet obsahovo alebo funkčne dotýka. Takto určené osoby sú povinné poskytnúť zodpovednej osobe súčinnosť v lehotách ňou stanovených. Zodpovedná osoba je oprávnená klásť dotknutým osobám otázky a požadovať ústne aj písomné vysvetlenia k predmetu podnetu, ako aj súvisiace originály dokladov.

(3) V prípade, že z neanonymného podnetu nie je dostatočne zrejmý predmet podnetu, vyzve zodpovedná osoba oznamovateľa podnetu k odstráneniu tohto nedostatku. Oznamovateľovi môže zodpovedná osoba určiť primeranú lehotu na odstránenie vytykaných nedostatkov tak, aby bolo možné vybaviť podnet v zákonnej lehote.

(4) V prípade, že oznamovateľ podnet na výzvu podľa ods. 3 nedoplní, a nedostatky podnetu neodstráni, vyznačí sa táto skutočnosť v evidencii podnetov.

(5) Ak zodpovedná osoba pri preverovaní podnetu nadobudne dôvodné podozrenie z možného spáchania trestného činu, postúpi takýto podnet – oznámenie prokurátorovi.

(6) Zodpovedná osoba je oprávnená v súvislosti so spracovaním osobných údajov uvedených v podnete požadovať stanovisko od osoby zodpovednej v DCHN za ochranu osobných údajov, ktorá je povinná poskytnúť zodpovednej osobe podľa tejto smernice súčinnosť, vrátane písomného stanoviska.

(7) Ak z obsahu podania vyplýva, že podnetom v zmysle zákona č. 307/2014 Z. z. je iba časť podania, táto časť sa vybaví podľa tejto smernice a zvyšné časti podania sa vybavujú podľa režimu, pod ktorý spadajú. Ak z obsahu podania vyplýva, že nejde o podnet v zmysle tejto smernice, ale na vybavenie podania je príslušný iný orgán, postúpi ho zodpovedná osoba bezodkladne po zistení tejto skutočnosti tomuto orgánu a oznamovateľa o tom upovedomí.

(8) Ak zo záverov preverenia podnetu vyplynú nedostatky, oboznámi zodpovedná osoba so závermi štatutárneho zástupcu DCHN, ktorý prostredníctvom vedúceho príslušného pracoviska zabezpečí prijatie opatrení na odstránenie zistených nedostatkov a príčin ich vzniku a zabezpečí určenie, prípadne aj vyvodenie zodpovednosti za vznik nedostatkov.

(9) Zodpovedná osoba zachová mlčanlivosť o totožnosti osoby, ktorá podala podnet, t.j. neoznamuje identifikačné údaje oznamovateľa pri preverovaní podnetu osobám, ktoré sú vyššie spomenuté, a to v záujme plnenia povinnosti mlčanlivosti v zmysle zákona.

(10) Z preverovania podnetu je vylúčená osoba v prípade, ak podnet smeruje proti nej a tiež v prípade, ak by vzhľadom na skutočnosti uvádzané v podnete alebo okolnosti prípadu mohli vzniknúť pochybnosti o jej nezaujatosti, najmä vzhľadom na obsah podnetu a pomer zodpovednej osoby k osobe, ktorá podala podnet, alebo k iným dotknutým osobám, ktorých sa podnet priamo alebo nepriamo dotýka (ďalej aj „**zaujatá osoba**“). Zaujatá osoba je v oboch prípadoch povinná bezodkladne písomne oznámiť štatutárnemu zástupcovi DCHN, že sú dôvody na jej vylúčenie. Zaujatou osobou môže byť aj zodpovedná osoba. Podnet v takýchto prípadoch preverí komisia ustanovená štatutárnym zástupcom. V ostatnom sa bude postupovať analogicky podľa tohto článku.

(11) Každé podanie fyzickej osoby sa bude posudzovať podľa jeho obsahu, bez ohľadu na to, ako bude označené.

Článok 6

Oznámenie výsledku preverenia podnetu

(1) O výsledku preverenia podnetu spíše zodpovedná osoba písomný záznam, v ktorom zhrnie skutočnosti, ktoré uvádza podávateľ podnetu, a zároveň sa vyjadrí ku každej skutočnosti, a to z hľadiska preverenia pravdivosti tvrdených skutočností a z hľadiska posúdenia ich právnej relevancie vo vzťahu k možnému naplneniu prvku protiprávnosti.

(2) Pred vyhotovením záznamu o výsledku preverenia podnetu, ktorý nebol anonymný, zodpovedná osoba umožní podávateľovi podnetu vyjadriť sa k zisteným záverom. Pokiaľ podávateľ podnetu uvedie nové skutočnosti alebo so zistenými závermi nesúhlasí, zodpovedná osoba sa musí s týmito skutočnosťami a nesúhlasnými námietkami vysporiadať v písomnom zázname o výsledku preverenia podnetu s uvedením, či sú tieto skutočnosti a námietky opodstatnené.

(3) Výsledok preverenia podnetu vo forme písomného záznamu je zodpovedná osoba povinná zaslať podávateľovi podnetu, a to do **10 dní** od preverenia podnetu, ak podnet nebol anonymný.

(2) V prípade, že bol podnet anonymný, vyznačí sa do evidencie podnetov poznámka „**anonymný podnet - nemožnosť oznámenia výsledku**“.

Článok 7

Evidencia podnetov

(1) DCHN je povinná po dobu 3 rokov odo dňa oznámenia, resp. doručenia podnetu viesť prostredníctvom zodpovednej osoby evidenciu podnetov, a to v rozsahu:

a) dátum a spôsob doručenia podnetu,

b) meno, priezvisko, adresa pobytu osoby, ktorá podala podnet; pri anonymnom podnete sa uvedie

- len poznámka „anonymný podnet“,
- c) predmet podnetu,
- d) výsledok preverenia podnetu,
- e) dátum skončenia preverenia podnetu,
- f) dátum oznámenia výsledku preverenia podnetu oznamovateľovi.

(2) Každý novoprijatý podnet je zodpovedná osoba povinná bezodkladne zaevidovať v evidencii podnetov pod číslom podnetu, ktorý pozostáva z poradového čísla jeho doručenia a roku doručenia.

(3) V prípade zmeny zodpovednej osoby je táto povinná odovzdať evidenciu podnetov a príslušnú spisovú agendu ďalšej štatutárnym zástupcom DCHN určenej zodpovednej osobe.

Článok 8

Spracovanie osobných údajov a mlčanlivosť

(1) Pri spracovaní osobných údajov uvedených v podnete je DCHN povinná riadiť sa zákonom č. 122/2013 Z. z. o ochrane osobných údajov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

(2) DCHN je povinná pri preverovaní neanonymných podnetov zachovávať mlčanlivosť o totožnosti osoby, ktorá podala podnet. Povinnosť mlčanlivosti sa vzťahuje na zodpovednú osobu, členov komisie, ak bola ustanovená na preverenie podnetu, osoby, ktoré poskytovali súčinnosť, osoby, ktorým bolo podanie elektronicky alebo ako poštová zásielka doručené, ako aj na všetky ostatné osoby, ktoré sa v rámci poskytovania súčinnosti, prijímania opatrení, riešenia nedostatkov, či iným spôsobom mohli o podnete dozvedieť.

Článok 9

Poskytovanie ochrany oznamovateľovi

(1) Oznamovateľovi závažnej protispoločenskej činnosti sa zo zákona poskytuje ochrana, ak o to oznamovateľ požiada (t. j. § 3 až § 4 zákona – poskytovanie ochrany v rámci trestného konania, § 5 až § 6 zákona – poskytovanie ochrany v rámci konania o správnom delikte, § 7 zákona – ochrana pri oznamovaní závažnej protispoločenskej činnosti).

(2) Oznamovateľ sa stáva chráneným oznamovateľom, a to v zmysle § 4 ods. 1 zákona doručením písomného oznámenia prokurátora alebo súdu zamestnávateľovi (DCHN) a v prípade § 6 ods. 1 zákona doručením písomného oznámenia správneho orgánu zamestnávateľovi (DCHN).

(3) Zamestnávateľ môže urobiť pracovnoprávny úkon voči chránenému oznamovateľovi, na ktorý nedal súhlas, len s predchádzajúcim súhlasom inšpektorátu práce. Prípady, kedy sa tento súhlas nevyžaduje, upravuje § 7 ods. 1, veta posledná, zákona. Inšpektorát práce na žiadosť zamestnávateľa udelí súhlas s navrhovaným pracovnoprávnym úkonom zamestnávateľa voči chránenému oznamovateľovi len vtedy, ak zamestnávateľ preukáže, že navrhovaný pracovnoprávny úkon nemá žiadnu príčinnú súvislosť s oznámením protispoločenskej činnosti.

(4) Ak sa oznamovateľ domnieva, že v súvislosti s podaním podnetu bol voči nemu urobený pracovnoprávny úkon, s ktorým nesúhlasí, môže požiadať inšpektorát práce **do siedmich dní** odo dňa, keď sa dozvedel o pracovnoprávnom úkone, o pozastavenie účinnosti pracovnoprávneho úkonu.

(5) Ochrana poskytovaná oznamovateľovi podľa § 7 zákona zaniká na základe právnych skutočností definovaných v § 8 ods. 1 zákona, napríklad tiež odsúdením chráneného oznamovateľa za trestný čin krivého obvinenia alebo za trestný čin krivej výpovede v súvislosti s podaním oznámenia, a tiež ak sa preukáže, že oznámenie nebolo podané v dobrej viere.

(6) Oznamovanie protispoločenskej činnosti sa nepovažuje za porušenie zmluvnej povinnosti zachovávať mlčanlivosť, ani za porušenie povinnosti zachovávať mlčanlivosť podľa osobitného zákona (napr. zákona o Vojenskej polícii, zákona o kontrole v štátnej správe), ak ide o povinnosť vyplývajúcu z výkonu zamestnania, povolania, postavenia alebo funkcie a nejde o povinnosť mlčanlivosti podľa § 1 ods. 3 zákona č. 307/2014 Z. z., čo znamená, že týmto zákonom nie sú dotknuté ustanovenia osobitného zákona o ochrane utajovaných skutočností, poštového, obchodného, bankového, telekomunikačného a daňového tajomstva, ustanovenia o poskytovaní a sprístupňovaní údajov zo zdravotnej dokumentácie, o povinnosti mlčanlivosti príslušníkov spravodajských služieb, o povinnosti mlčanlivosti pri poskytovaní právnych služieb, ani povinnosť oznámenia alebo prekazenia trestného činu.

(7) Podanie podnetu nesmie byť podnetom ani dôvodom na vyvodzovanie dôsledkov, ktoré by oznamovateľovi podnetu mohli spôsobiť akúkoľvek ujmu.

Článok 10 **Záverečné ustanovenia**

(1) Na otázky touto smernicou neupravené sa vzťahujú príslušné ustanovenia zákona č. 307/2014 Z. z. o niektorých opatreniach súvisiacich s oznamovaním protispoločenskej činnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ako aj ostatné všeobecne záväzné právne predpisy a vnútorné predpisy DCHN.

(2) Akékoľvek zmeny a doplnky k tejto smernici je možné vykonať len písomnými dodatkami podpísanými štatutárnym zástupcom DCHN.

(3) Táto smernica sa vzťahuje na všetkých zamestnancov a všetky pracoviská, zariadenia DCHN.

(4) Možnosť podať trestné oznámenie priamo prokuratúre touto smernicou nie je dotknutá.

(5) Vedúci jednotlivých pracovísk a zariadení DCHN sú povinní informovať svojich podriadených zamestnancov o tejto smernici a o zákone č. 307/2014 Z.z..

(6) Táto smernica nadobúda účinnosť dňom **30.06.2015**.

V Nitre, dňa 25.6.2015

Ing. Mgr. Juraj Barát
štatutárny zástupca DCHN

